

Vergunninghouders trekken weg uit dunbevolkte gebieden

RUIMTELIJK

Als asielmigranten een verblijfsvergunning krijgen worden ze vergunninghouder. Vanaf dat moment worden ze 'uitgeplaatst': ze krijgen dan een woning aangeboden in een gemeente in Nederland. Volgens de Huisvestingswet moeten vergunninghouders over het land worden verspreid op basis van inwonertal. Wanneer een gemeente twee keer zoveel inwoners heeft, moet deze dus ook twee keer zoveel vergunninghouders huisvesten. Een indirect gevolg hiervan is echter dat veel vergunninghouders op een later moment vertrekken naar andere regio's binnen Nederland of naar het buitenland.

Het percentage dat wegtrekt verschilt substantieel tussen de regio's. De vertrekans varieert van 36 procent in de regio Rijnmond tot 71 procent in de regio Gooi en Vechtstreek. Ook uit de noordelijke regio's vertrekken relatief veel vergunninghouders.

Vergunninghouders blijken vooral weg te trekken uit dunbevolkte regio's. Ze verhuizen naar de grote steden, waarbij Rotterdam en Den Haag populaire bestemmingen zijn. De wens om in de nabijheid van mensen uit hetzelfde herkomstland te wonen, zou hierbij een rol kunnen spelen. Ook de inter-

nationale literatuur wijst hierop. In Zweden bleken vergunninghouders vaker te verhuizen naar regio's met een hoger aandeel immigranten, en dan vooral naar regio's met veel mensen uit hetzelfde herkomstland.

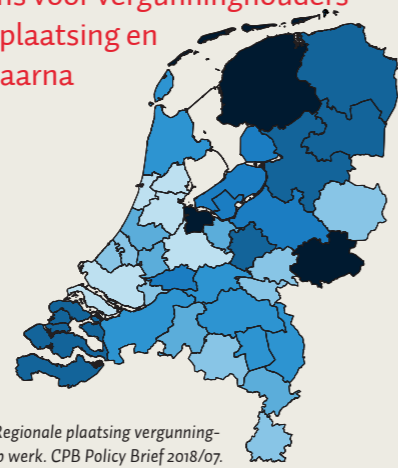
Door meer vergunninghouders te plaatsen in regio's waar ze anders toch naartoe zouden trekken, zouden onnodige verhuisbewegingen – en de kosten die hiermee gepaard gaan, zoals het opnieuw opbouwen van een lokaal netwerk – vermeden kunnen worden. Meer mensen plaatsen in dunbevolkte regio's, waar de beschikbaarheid van woningen doorgaans

groter is, zou juist tot meer verhuisbewegingen leiden.

Dit impliceert echter een aanpassing van de taakstelling, en dat heeft mogelijk een aantal nadelen. Zo kan het loslaten van de verdeling op basis van inwonertal segregatie in de hand werken, als hierdoor meer vergunninghouders in gebieden terecht komen waar het aandeel minderheden al relatief groot is. Daarnaast ervaren veel mensen deze verdeling als eerlijk. Het aanpassen van de taakstelling kan daarom ten koste gaan van het lokale draagvlak voor het opnemen van vergunninghouders, wat de integratie zou kunnen belemmeren. ■ **WOUTER VERMEULEN, MARK KATTENBERG EN SANDER GERRITSEN (CPB)**

Vertrekkans voor vergunninghouders tussen uitplaatsing en tien jaar daarna

- 65% of meer
- 60–64%
- 55–59%
- 50–54%
- 45–50%
- 40–44%
- 35–39%

Bron: CPB (2018) Regionale plaatsing vergunninghouders en kans op werk. CPB Policy Brief 2018/07.

Veel vaders nemen extra verlof op na geboorte kind

PERSONEEL & ORGANISATIE

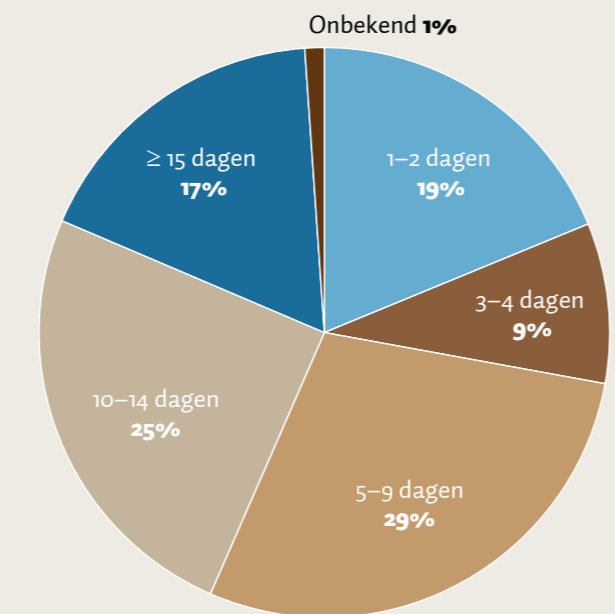
Algeruime tijd wordt er binnen de Nederlandse politiek over een eventuele verruiming van het kraamverlof gediscussieerd. In de huidige vorm bestaat de kraamverlofregeling uit minimaal twee, door de werkgever betaalde, verlofdagen die de vader in de eerste vier weken na de geboorte van het kind kan opnemen. Afhankelijk van de cao kunnen eventueel meer dan twee dagen voor al dan niet betaald kraamverlof worden opgenomen.

Werkende vaders die na de geboorte van hun kind tijd aan het huishouden willen besteden, kunnen naast kraamverlof ook van andere, veelgebruikte, verlofsoorten gebruikmaken, zoals extra ADV of vakantiedagen. Minder gebruikelijke soorten zijn bijzonder of buitengewoon verlof, onbetaald verlof en ouderschapsverlof.

In 2017 maakten bijna negen op de tien vaders direct na de geboorte van het kind gebruik van verlof. Het huidige gebruik van deze verlofregelingen is vergeleken met eerdere onderzoeksjaren (2015, 2013 en 2011) ongeveer gelijk gebleven.

Bijna twee derde van de vaders die na de geboorte van het kind enige vorm van verlof hebben opgenomen, maakte gebruik van ADV of vakantieverlof, dat zij eventueel naast het kraamverlof opnamen. Wordt er gekeken naar de som van het kraam- en ADV/vakantieverlof, dan nam minder dan een vijfde van de vaders in totaal twee dagen of minder verlof op (figuur). Vier van de vijf vaders namen dus meer verlof op dan waar ze wettelijk recht op hebben; iets meer dan de helft van de vaders nam vijf tot vijftien dagen vrij om voor hun kind te zorgen. Bijna een op de vijf vaders had meer dan drie weken verlof. ■ **SEBASTIAN ALEJANDRO PEREZ (CBS)**

Aantal dagen kraam- en/of vakantieverlof voor jonge vaders, 2017

Bron: CBS, Enquête Beroepsbevolking (EBB)

Minder consumentenklachten bij De Geschillencommissies

GOVERNANCE

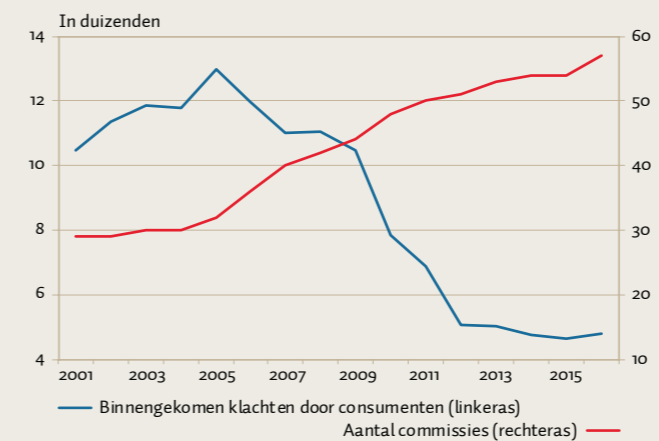
Bij een conflict met een ondernemer kan de consument terecht bij de Stichting Geschillencommissies voor Consumentenzaken (SGC). De SGC voorziet in een buitengerechtelijke procedure om geschillen te beslechten, waarbij beide partijen zich van te voren aan de uitspraak binden. De SGC is daarbij een alternatief voor een veelal duurdere en meer tijdrovende gang naar de rechtbank. Consumenten kunnen met steeds meer verschillende problemen terecht bij de SGC,

maar opmerkelijk genoeg heeft dat niet geleid tot meer ingediende klachten.

De SGC bestaat uit een aantal commissies, waarbij elke commissie een specifieke bedrijfstak behandelt, zoals Makelaardij of Webshop. Daardoor is het aantal commissies een indicatie van de dekking van de SGC. In de figuur is te zien dat het aantal commissies en daarmee de dekking toeneemt, vooral vanaf 2004. Tegenover deze gestage toename van de dekking staat na 2005, zeker tot 2012, een forse afname van het aantal binnengekomen klachten (de 'instroom').

Diverse ontwikkelingen dragen bij aan de afname van die instroom. Zo noemt de SGC zelf dat de economische crisis in de periode 2009–2012 voor minder transacties heeft gezorgd en dat ondernemers in de crisis de klachten mogelijk sneller hebben opgelost. Daarnaast gaat de toename in online aankopen gepaard met het aanbieden van online oplossingen, die de escalatie van problemen kunnen voorkomen. Er zijn ook aanwijzingen dat het aantal personen dat een probleem ervaart met de aanschaf van een product of dienst in de periode 2008–2014 gedaald is, en dat meer mensen ervoor kiezen om zonder bemiddeling een probleem proberen op te lossen in de periode 2009–2014. Ten slotte is ook de oprichting van het Kifid op 1 april 2007 relevant, het klachteninstituut voor financiële dienstverlening. Voorheen werden deze klachten door de commissies Bankzaken en Hypothecaire Financieringen van de SGC behandeld, welke in 2006 een aandeel hadden van ongeveer tien procent in het totaal. Na correctie hiervoor blijft de dalende tendens echter in stand. ■ **BERT HOF (SEO ECONOMISCH ONDERZOEK)**

Klachten en commissies bij De Geschillencommissies

Bron: WODC & Raad voor de Rechtspraak; jaarverslagen SGC

Markten zekerder over timing eerste rentestap

FINANCIËLE MARKTEN

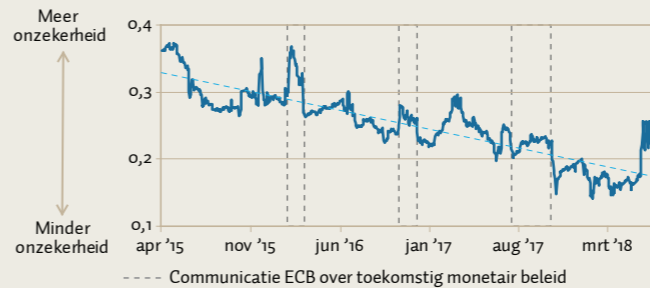
De inflatieverwachtingen en de onderliggende robuuste economische groei in de eurozone geeft de Europese Centrale Bank (ECB) voldoende aanleiding om het aankoopprogramma eind dit jaar te beëindigen. Nu richten markten zich op de volgende stap: het tijdstip van de eerste renteverhoging. Ondanks dat de precieze datum van de eerste renteverhoging onbekend is, kan de markt ons twee dingen vertellen: wanneer de eerste renteverhoging wordt verwacht en hoe zeker die datum is.

Om in te schatten wanneer de ECB de rente gaat verhogen, kijken marktpartijen vooral naar de Eonia-forwardcurve (Euro OverNight Index

Average). Deze is sterk gerelateerd aan de beleidsrente. De rente op Eonia-forward-contracten geven dus een beeld van de gemiddelde verwachte toekomstige beleidsrente. Terwijl markten tijdens de vorige ECB-vergadering nog uitgingen van een eerste rentestap in juni 2019, kunnen we nu uit de data afleiden dat een eerste renteverhoging in november 2019 wordt verwacht. Uit eigen analyse blijkt dat ontwikkelingen in de Eonia-forwardcurve vooral samenhangen met factoren die de groei- en inflatieverwachtingen in de eurozone beïnvloeden: de Duitse risicovrije rente, de Europese inkoopmanagersindex (PMI) en de olieprijs.

Hoewel de Eonia-forwardcurve een goede voorspeller is van het gemiddelde verwachte rentepad, bestaat er onder marktpartijen toch onzekerheid over de precieze timing van de eerste rentestap. Voor de ECB is het zaak die onzekerheid zo klein mogelijk te houden, zodat markten niet verrast worden. Om de onzekerheid over het toekomstige rentepad te meten kan naar EURIBOR-opties gekeken worden. Recent kwam er meer onzekerheid in de markt als gevolg van de politieke onrust in Italië en tegenvallende economische data (figuur). De ECB bezit met de communicatie over het toekomstige monetair beleidspad (zogenoemde *forward guidance*) een krachtig middel om marktverwachtingen te sturen. Tijdens de laatste monetair vergadering heeft de ECB met *forward guidance* over de eerste rentestap een deel van de onzekerheid uit de markt weggenomen. Marktpartijen zijn er nu al met al zekerder van dat de eerste renteverhoging pas na het einde van het voorzitterstermijn van Draghi (november 2019) zal plaatsvinden, waarmee hij de eerste ECB-voorzitter zou zijn die nooit de rente heeft verhoogd. ■ **NANDER DE VETTE EN ANNELIE PETERSEN (DNB)**

Onzekerheid markten over eerste rentestap ECB

Noot: Onzekerheid gedefinieerd als de standaardafwijking rond het gemiddelde, afgeleid uit de beprijzing van EURIBOR-opties met een constante looptijd van twaalf maanden

Bron: DNB, Bloomberg